

9 - Milli Dayanışmayı Güçlendirmek

Vatani ahlakın yükselmesi, milli dayanışmanın temelidir. Çünkü vatan, üstünde oturduğumuz toprak demek değildir. Vatan, dediğimiz şeydir ki üstünde oturduğumuz toprak onun ancak dâim görünüşünden ibarettir. Ve onun dâim görünüşü olduğu içindir ki vatani ahlak, milli ideallerden milli görevlerden oluşmuş bir ahlak demektir.

Milli Dayanışmayı Güçlendirmek
(Ziya Gökalp - Türkçülüğün Esasları)

Mütareke'den sonra, İngilizleri, Fransızları yakından görmede, tanımağa başladık. Bunlarda ilk gözümüze çarpan yön ahlakın bozukluğudur. Özellikle yurdumuza gelen veya Malta'da egemen olan İngilizlerin medeni ahlakının çok dübüklüğü bulduk. Sömürge halkının soyma, yenilmişlere kul, köle gibi davranmak savaş esirlerinin ve hatta barış esirlerinin parasını, epey çalmak onlarca tamamen helaldir.

İngiliz milletinin medeni ahlakında gördüğümüz bu dübüklüğe rağmen, itiraf edelim ki, vatani ahlakını pek yüksek bulduk. Türk yüzlerce, hatta binlerce vatan haininin ortaya çıkmasına karşılık, bütün İngiltere'de tek bir vatan haini ortaya çıkmadı. Halde, bizde medeni ahlakın daha yüksek olması neye yaradı? Keşke bizde de, bunların yerine, yalnız vatani ahlak yükselmiş olsaydı!

Vatani ahlakın yükselmesi, milli dayanışmanın temelidir. Çünkü vatan, üstünde oturduğumuz toprak demek değildir. Vatan, dediğimiz şeydir ki üstünde oturduğumuz toprak onun ancak dâim görünüşünden ibarettir. Ve onun dâim görünüşü olduğu içindir ki vatani ahlak, milli ideallerden milli görevlerden oluşmuş bir ahlak demektir.

O halde, milli dayanışmayı kuvvetlendirmek için, her şeyden önce; vatani ahlakı yükseltmek için ne yapmalıyız?

"Vatan, milli kültürdür" demiştik. Demek ki vatan; din, ahlak ve estetik güzelliklerin bir müzesidir, bir sergisidir. Vatandaşlarımızın içten gelen bir aşkla sevmemiz, bu içten güzelliklerin üstünü olduğu içindir. O halde, milli kültürümüzü bütün güzellikler meydana çıkarırsak, vatandaşlarımızın en çok o zaman seveceğiz ve bu kadar biddetle seveceğimiz o sevimli vatan uğruna, şimdiye yaptığımız gibi, yalnız tehlike zamanlarında hayatımızı değil, barış zamanlarında da bütün şahsi ve toplum tutkularımızı feda edeceğiz. Görülüyor ki milli dayanışmayı kuvvetlendirmek için, ilk önce, milli kültürü yükseltmekle sorumlu olan aydınların bu işi çabuk başlatmaları gerekir.

Milli dayanışmanın birinci temeli "vatani ahlak" olduğu gibi, ikinci temeli de "medeni ahlak"tır. Vatani ahlak, kendi milliyetimizi kutsal tanımdan ibaret olduğu gibi, medeni ahlak da milletimizin fertleriyle onlara benzeyen diğer fertleri saygı tanımdan ibarettir. Cemiyet kutsal olunca, onun fertleri de kutsal olmaz mı?

O halde vatandaşlarımızın, milletimizi nasıl seviyorsak, milletdaşlarımızı da öylece sevmeliyiz. Bütün milletdaşlarımızın sevmeyen bir ahlakla milletini de sevmiyor demektir.

Şimdiye kadar aydınların halkı ve halkın aydınları sevmesi mümkün değildi. Çünkü, terbiyelerini aydınlar Osmanlı medeniyeti halk ise Türk kültüründen almışlardı. Ayrı terbiyelerle yetişen iki sınıf nasıl birbirini sevebilir? Bundan başka, aydınlar sarayın kullarıydılar. memur oldukları zaman halkı soyarak sarayın israf ve eğlencelerine hizmet etmekten başka bir şey düşünmezler. Tabii, bu yönden de, ezilmiş halk onları sevmeyezdi.

Aralarında rekabet, haset, çekememezlik gibi tutkular bulunduğu için, aydınların kendileri de birbirlerini sevmeyezler. Memleketimizde, birbirini seven yalnız halktan olan fertlerdi ve eski devirde, milli dayanışma yalnız bu öz Türklerin içten seviyesine dayanıyordu.

Purası da vardır ki medeni ahlak, yalnız milletimize mensup fertlerin saygı tanımında ve içten bir sevgiyle sevilmesinden ibaret değildir. Gerçi, başta, saygı tanıyan ve sevilen fertler vatandaşlarımızdır. Çünkü bizi onlarla birleştiren ortak bir kültür, ortak bir yurt, ortak bir dil, ortak bir din vardır. Fakat, biz bir milli kültüre bağlı olduğumuzu gibi, bir de milletlerarası medeniyete dahiliz. Milli kültürümüzü sevdiğimiz gibi, medeniyetimizi de severiz. O halde medeniyetdaşlarımızı sevmemiz ve saygı görmemiz gerekir mi?

Medeniyet topluluğu önce dini bir ümmet halinde başka Müslümanlık, Hıristiyanlık, Budistlik gibi evrensel dinler, birçok milletleri içlerine alarak, onları bitişik kaplardaki sular haline koymuşlardı. Fizik denemelerini de bitişik kaplardan birine konulan suyun hemen diğerlerine bölündüğünü ve hepsinde su seviyesinin hemen aynı yüksekliğe çıktığını görmüyor muyuz? Aynı ümmete bir meydana getirdiği ilerlemelerin veya başına gelen çöküşlerin hemen diğerlerine geçmesi tipik bunun gibidir.

Milletlerarası bağlar önce böyle dini olarak başlarsa da, uzun gelişmelerden sonra, yalnız bilim ve fen sahasında birleşen, din ve milletlerarası medeniyet de meydana gelebilir. Bugünkü Avrupa medeniyeti, Avrupa milletleri arasındaki bağlılık, bu iki örneğin devrinde bulunuyor. Avrupalı milletlerarası medeniyet birliği Japonlarla Yahudileri epey partlarla kendi medeniyetine mensup saydığı için, dini bir medeniyetten ve dine dayanan bir milletlerarası birlikten çıkmak istediğini ima ediyor. Fakat diğer taraftan Müslüman ülkelerin manda altında kalmasında hala ısrar göstermesi, eski haçlı bağnazlığından henüz kurtulmadığını gösteriyor.

baðnazlýðýn kalkması ve bizim de eþit þartlar içinde Avrupa medeniyetine girmemiz bizim için bir amaç olmalıydır. Kısaca medeni ahlak önce milletler bütün insanların sevmekten ve saygýn görmekten ibarettir. Bütün bu fertlerin hayatýna, mülkiyetine, özgürlüğüne onuruna tecavüz etmemek, medeni ahlakýn teklif ettiði görevlerdendir.

Görülüyor ki, vatani ahlak dýptan merkeze doðru olduðu halde, medeni ahlak merkezden dýþa doðrudur. Vatani ahlak sevgilerini vatan dairesinde yoðunlaşmasını ve toparlanmasını istediði halde, medeni ahlak bunları yavaş yavaş millet sýnyrlarını aþarak sýnyrlarına ve ümmet sýnyrlarını aþarak ülkelerin milletlerarasý sýnyrlarına ve bunları da aþarak bütün insanlık dünyasına doðru ve yayılmasını arzu eder. Bazen, bu iki ahlak arasında arýlık ve çatýþma ortaya çıkabilir. Mesela, savaþ zamanlarında vatani ahlak son derece þiddetlenerek, medeni ahlaký sönük bir hale getirir. Uzun barýþ dönemleri de, yalnız medeni ahlaký güçlendirerek vatani ahlaký zayıflatır. Savaşın bir çok maddi ve manevi yıkıntılarına karþýlık, sosyal bir yarar da bulunduğunu ileri sürenler özellikle noktaya dayanıyorlar.

Görülüyor ki, milli dayanışmayı kuvvetlendirmek için, vatani ahlaka medeni ahlaktan daha fazla öncelik vermek ve insani deðerleri medeni ahlakın dairelerinde - merkezden çevreye doðru gittikçe eksildiğini, çevreden merkeze doðru geldikçe arttığını ilke olarak kabul etmek gerekir. Yani, yukarıda söylediğimiz gibi deðerin birinci derecesinde milletdaşlarımızı, ikinci derecesinde ümmetdaşlarımızı, üçüncü derecesinde medeniyetdaşlarımızı, dördüncü derecesinde bütün insanları görmemiz ve onları bu sevmemiz gerekir.

Milli dayanışmayı kuvvetlendirmek için, vatani ve medeni ahlaklardan sonra, bir de mesleki ahlakı yükseltmek gerekir.

Her millet, sosyal ip bölümü sonucu olarak, bir takım meslek ve uzmanlık sýnyflarına ayrılır: mühendisler, doktorlar, müzisyenler, ressamlar, öğretmenler, yazarlar, askerler, avukatlar, tüccarlar, çiftçiler, fabrikatörler, demirciler, marangozlar, hallaçlar, terziler, deðirmenciler, fıryncýlar, kasaplar, bakkallar, v.d. bu gruplar birbirine karþýlık olarak gerekli ve muhtaçtırlar. Birbirlerinin yaptıkları hizmetler, bu karþýlık gerekli olmaları da bir tür dayanışma deðil midir?

Bu tür dayanışmanın güçlenmesi için, önce ip bölümünün ancak ortak vicdana sahip bir toplum içinde ortaya çıkması şarttır. Bir milletlere mensup olup da aralarında ortak vicdan bulunmayan toplulukların ip bölümü gerçek ip bölümü niteliğinde deðildir. Durum bu tür hizmetlerin alınması için gerekli olan "karþılıklı parazitlik" adını veriyor. Mesela, eski Türkiye'de, Türklerin Müslüman olmayanlar ortak bir ekonomik hayat yapıyorlardı. Fakat, aralarındaki ip bölümü gerçek bir ip bölümü deðildi. Karþılıklı parazitlikten ibaretti. Çünkü, Türklerle bu Türk olmayan unsurlar arasında ortak bir vicdan yoktu. Türkler, Müslüman olmayanları politik parazitleriydiler: Müslüman olmayanlar da, Türklerin ekonomik parazitleriydiler. Milletlerarasý ekonomik ilişkiler de hep bu biçimdedir.

Bu tür dayanışmanın güçlenmesi için ikinci þart da, meslek gruplarının tüm yurtda yaygın milli örgütler biçiminde organlar oluþturmasından sonra, her meslek sýnyfında, mesleki bir ahlakın kurulmasıdır.

Meslek ahlakı, başka meslek gruplarının yapmasında sakınca olmadığı halde yalnız bir meslek üyelerine meslek gereði olan yasak olan eylemleri gösterir. Mesela, bir bölgeye kolera girdiði zaman, oradan herkes kaçabilir, yalnız doktorlarla papazlar kaçamaz. Bunun gibi, herkes ticaret yapabilir. Resmi nüfusa sahip olan devlet memurları yapamaz. Asker sýnyfından olanların korkak, polislerin düþkün hakimlerin tarafçı, öğretmenlerle yazarların cahil ve idealsiz olmaları meslek ahlakına aykırıdır. Katip sýnyk, avukatlarla doktorların kípilerini sýrlarına saygı göstermeleri de meslek ahlakı gereklerindedir.

Bununla beraber, bu mesleki ahlakların yaptırımları da vardır. mesleki görevlerin bu yaptırımları her meslek örgütüne özel olarak bulunması gereken "Haysiyet divanları"dır.

Fertlerin meslek uzmanlarına karþı hayatlarının, onurlarını özgürlük ve çıkarlarını koruyacak tek yaptırım ip bu mesleki ahlak örgütlerden ve yönetmeliklerden ibarettir. Bunlar var olmadığı, farklı meslekler arasında gerçek bir dayanışma var olamaz. Þimdi yukarıdaki sözler özetleyelim:

Milli birliðin güçlendirilmesi sosyal düzenin ve ilerlemenin, milli özgürlük ve bağımsızlığı temelidir. Milli birliði güçlendirmek için medeni, mesleki ahlakların güçlendirilmesi, yükseltilmesi gerekir.

Milli kültürümüzün bilinçli bir hale gelip yükselmesi için ne gibi örgütler gerekir? Önce milli kültürümüzü saklanmayı olduðu gizli köşeleri önüne koyacak olan, arama kurumlarına gerek vardır. Bu görevi yerine getirecek kurumlar bunlardır: Milli Müze, Etnografya Müzesi, Milli Arþiv, Milli Tarih Kütüphanesi, İstatistik Genel Müdürlüğü.

1) Türk halkının estetik dehasının canlı olarak gösteren ve fakirlik yüzünden eski Türk evlerinden parça parça çıkarılıp bedesten satılan perdeler, halılar, þallar, ipekli kumaşlar, eski marangoz ve demirci ipleri, çiniler, güzel yazı levhaları, tezhipli kitaplar, güllü çiþtler, güzel yazılı Kuran-ı Kerim'ler, milli tarihimizin belgeleri olan eski paralar, vesaire, vesaire hep yabancılar tarafından satın alınarak Avrupa ve Amerika'ya taşınmaktadır. Bunların dýþarıya çıkarılmasının önüne geçmek için yasama yapılmadığı gibi, bunların satın alınarak milli sanat eserlerinin gözleri önüne koyabilecek milli bir müzemiz de yoktur. Gerçekten Saray'da büyük bir müzemiz vardır. Fakat, buna "Kültür Müzesi" demekten ziyade, "Medeni Müze" adını vermek daha uygundur. Çünkü bu müze Türk kültürüne ait milli eserlere ikinci derecedeki önemi milletlerarası deðere sahip eserlere vermemiştir. Bu iddiamızın kanıtı þudur ki, þimdiye kadar yurdumuzdan sandık sandık çıkarılan Türklere ait eserlerin kaçırılmasına engel olmamayı, bedestenlerde satılan bu güzel eserler satın alıp saklamaða çalışmamıştır.

Bu sözlerimizden, müzemizin dahi bir kurucusu olan Hamdi Bey merhumun deđerce çük büyük olan yardım ve hizmetlerinin inka ettiđim sanýlmasýn. Abdülhamid devrinin her türlü güçlüklerine rađmen, sýrf kendi giripim ve çabasýyla bilim bakýmýndan gayet müzeyi yoktan var eden Hamdi Bey’i takdir etmemek büyük bir nankörlüktür. Büyük kardeřinin bu kendi eserini zenginleřtirerek koruyan Halil Bey efendiye yüceltmemek de yine nankörlük olur. Bundan bapık, bu müzede eski Türk paralarýný ve geleneklerine dair birçok milli yadigarlarýn varlýđýný, da kimse inkar edemez. Bu kadar var ki milli bir müzenin görevi milli eserlerin milyonda birin toplayýp da geri kalanlarýnýn yabancýlara kaptýrmak deđildir. Hamdi Bey müzenin bilim medeniyet ve milletlerarasý deđerleri oldukça yüksek olabilir; fakat milli kültüre ait deđer öteki deđerlerine oranla çok apađýdır. Hatta, bu bakým Vakýflar Müzesi’ndeki epyanýn hemen hepsi Türk kültürüne ait eserler olduđu için, bu müze öncekinden daha deđerli görülmektedir.

Bu ifadelerden anlaýýlýyor ki, bugün, bizde gerçek bir Türk müzesine gerek vardýr. Bu Türk müzesi, Türklere ait güzel eserleri saklayabilmemiz için yeter derecede bir ödeneđe sahip olmalı ve her behirde arayýcýlarý bulunmalıdır. Ayný zamanda. Yurdumuzda eski eserlerin ve güzelliklerin dýparý çýkarýlmasýný piddetle yasak eder, bir yasa yapýlmalıdır. Vakýflar Müzesi de Ýl Vakýflar Müzesi gibi çalıřtıracak olursa, vakýf binalarýn kalýntýsý ve yýpranmýř epyasý arasýnda daha birçok deđerli anýtlar bulunabilecektir. Ýleride birleřerek tek bir müze halini de alabilir. Herhalde, pimdilik, yalnýz Türk kültürüne ait eserleri toplayacak milli bir müzeye piddetle gerek vardýr.

2) Etnografya Müzesi’nin hali, milli müzeninkinden bapkadýr. Milli müze, milli tarihimizin müzesidir. Etnografya Müzesi ise milletimizin bugünkü hayatýnýn müzesidir. Bugünün geçmiřten farklı ne ise, Etnografya Müzesinin de milli tarih müzesinden farklıdır.

Etnografya Müzesi, öncelikle milletimizin bugün çeřitli illerde, kazalarda, behirlerde, köylerde, obalarda, kullanmakta olduđu bütün epyayý toplayacaktır. Bu toplanan epyadan her türlü sýrasýyla en ilkel biçimden en geliřmiř biçimine kadar, bir geliřim sýrasý hazırlanabilecektir. Mesela, ayakkabý türünü alalım: Bunun en ilkel biçimi olan çarıktan bařlayarak, en geliřmiř içimi olan zarif fotinlere kadar bütün geliřim ařamalarý dereceli bir dizi halinde sýralanacaktır. Bařa giyilenler, erkek ve kadýn elbiseleri, eyer takýmlarý, çadırlar, yataklar, v.b. hep böyle geliřim sýralarý ile dizilecektir. Evlerin, olduđu gibi tařýnmasý mümkün olmayan ve sair büyük binalarýn modelleri yapýlacaktır. Köy, behir, köprü, cami, gibi manzaralarýn fotođraflarý aldyrýlacaktır.

Fakat, Etnografya Müzesi’nin toplayacađý peyler yalnýz bu gibi maddi epya ile sýnýrlý deđildir. Halk içinde hala yapamamakta bulunan peri masallarýný, kořmak ve destanlarý, mani ve tekerlemeleri, atasözlerini ve bilmeceleri, fýkra ve menkıbeleri behir behir, köy köy arařtırmalar yapıtarak toplanmak görevi de Etnografya Müzesi’ne aittir. Ayný zamanda her nahiyenin konuđu Türk ađýzlarýna ait özel kelimeleri, özel fonetiđi, özel gramer ve sentaks kurallarýný da toplayacaktır. Bunlardan bapık arasýnda “tandýrname ahkâmý” veyahut “keçe kitap” adlarý verilen ve hala tahsilsiz kadýnlarla bilgisiz halk arasýnda inanýlmakta bulunan eski boř inanýplarý ve bunlara bađlý bulunan ve içine büyükçülük de karýban dini törenler toplayacaktır. Mesela, bu inanýplardan birine göre, her insanýn kendisine özel bir perisi vardýr ki sahibinin kýrklý olduđu zaman sonra derece azgýnlařarak tehlikeli bir durum alýr. Ýnsanlar, apađýdaki üç halde kýrklý olurlar:

1) Bir çocuk dünyaya geldiđi zaman, çocukla beraber, annesi ve babasý kýrklý olurlar. 2) Bir evlenme olduđu zaman hemen gelin ve damat kýrklý olurlar. 3) Bir adam olduđu zaman, onunla ayný evde yařayan bütün yakýn akrabalarý kýrklý olurlar.

Kýrklýlarýn yerine getirmeđe dikkat etmeleri gereken birtakým sihri - dini törenler vardýr: Mesela, iki kýrklý kadýn - bunlar, ister ayrı nedenden ister ayrı nedenlerden kýrklý olmuř olsunlar bir odada rastgele birleřirlerse mutlaka öpüpmeleri gerekir. Öpüpmeler perileri birbiriyle kavga ederler: perilerden biri bu kavgada yaralanýrsa yahut ölüirse ayný durum sahibine de yansýyacađýndan bu töreni gerçeğeřtirmekte büyük tehlike vardýr. Yine iki kýrklý insan, biri diđerinin üstünde bulunan iki odada yatamazlar.

Tandýrname’ye göre, her adamýn bir perisi olduđu gibi, her evinde bir perisi vardýr. Ev perisi evin temiz tutulmamasýndan öfkelenir. Bu öfkelenme aileye zarar vereceđinden, ev kadýný evin her tarafýný temiz tutmađa dikkat eder. Demek ki, bu batýl inançlar içinde yararlı olanlar da vardýr. Etnografya Müzesi, bunlardan bapka, her ildeki fonetik ile halk melodilerini ya fotođraf aletile, yahut nota yöntemiyle kaydeder. Demek ki Etnografya Müzesi’nin mutlaka bir fotođrafçýsý ve bir notacısý olmalıdır. Masal toplayanlar, herkesten dinledikleri masallarý geliři güzel almamalıdır. Masalcý adı verilen birtakým ihtiyar kadýnlar veya erkekler vardýr ki, bunlar masallarý gelenekten gelen deyimlerle ve güzel üsluplarla anlatýrlar. Böyle bir masalcý ele geçirilirse, onun anlatacađý bütün masallar aynen alýnmalıdır. Çünkü milli masallar, ancak böyle her deyiř kurum olan masallardýr. Kořmalar, türküler ve nađmeler de gerçek saz pařirlerinden alýnmalıdır. Nasreddin Hoca’ya, Karagöz’e Ýncili Çavuş’a, Bekir Mustafa’ya Bektapilere ait fýkralar da onlarý iyi bilenlerden öđrenilmelidir. Milletlere ve mesleklere ait taklitler meddahlardan alýnmalıdır. Tandýrname inanýplarý onlara henüz inanmakta bulunan okuma yazma bilmeyen kadýnlardan sorulmalıdır. Her yerin diyalektine ait incelemeler de yerlerinde yapýlmalıdır.

3) Milli Arşiv, bakanlýklarýn gizli olan özel arşivlerinden bapkadýr. Milli Arşiv, artýk hükümetle ilgisi kalmamýř, eski yazýlı belgeler hazinesidir ki milletin tarihçileri ve bilim adamlarý için sýnýflandýrýlmýř bir biçimde düzenli bir yönetim altýnda göz önüne koyulur. Yazık ki, gerek Babýali’ye ve Dýřipleri Bakanlýđý’na, gerek Defter-i Hakani’ye, Vakýflara ve fetvahane’ye ait eski yazýlı belge mahzenleri pimdide kadar ne bir araya toplanmýř, ne sýnýflandýrýlmýř ne de korunmamakta özen gösterilmipdir. Milli tarihimizin en dođru belgeleri olan bu yazýlı belgelerden en önemlileri apýrýlarak Avrupa kütüphanelerine tařýnmaktadır.

Diyarbakýr gibi bazı eski il ve eyalet merkezlerinde oldukça deđerli olan eski yazýlı belgelerin bakkallara satýlarak paket kađýdý olarak kullanýldýđý gerçektir. Görülyor ki, milli bir arşivin de kesinlikle hýzla kurulmasý gereklidir.

4) Milli Tarih Kütüphanesi de, Genel Kütüphaneden bağıkadır. Genel Kütüphane bilimin edebiyatın her dalına ait kitapları içine almalıdır. Milli Tarih Kütüphanesi ise, yalnız milli kültürümüzü olup Turan kurumlara ait tarihleri ve tarihi kaynaklarla belgeleri içermelidir. Bu kitaplar ve belgeler dinimizin, ahlakımız, hukukumuzun, felsefemizin, edebiyatımız, müziğimizin, ekonomimizin, askerliğimizin, politikamızın, bilimimizin ve fenlerimizin tarihlerini ve belgelerini tümüyle bir arada bulundurulmalıdır. O halde ki, bu tarih dallarından herhangi birinin tarihini yazmak isteyen bir tarihçi, gerekli gördüğü bütün kaynak ve belgeleri bu kütüphanede hazır bulabilsin.

5) İstatistik Genel Müdürlüğü de her Bakanlığın kurduğu özel istatistik örgütlerinden bağıkadır. Çünkü her bakanlığın kurduğu kendi resim işlemlerini gerek duyduğu istatistik rakamlara önem verir. İstatistik genel Müdürlüğü ise, milli kültürün meydana çıkması için gerekli olan ve milli hayatın bütün dallarını içine alan, genel bir istatistik örgütüdür. Avrupalı bir uzmanın yönetiminde bulunacak genel istatistik müdürlüğü kurulduktan sonra, bakanlıklara ve diğer resmi olmayan kurumlara bağlı bütün istatistikle ilgili örgütlerin yönetimi altına verilerek hepsi aynı yöntem ve sistem içinde çalıştırılacaktır. İşte ancak böyle merkezi bir uzmanlık dairesine mensup bütün alanları kavrayan bir istatistik örgütü oluştuktan sonra ki memleketimizde istatistik rakamlarda sosyal eksikliklerimizin ve yeteneklerimizin anlaşılması mümkün olur. Uygulanana reformları ve yeniliklerin toplum için zararlı oldukları ancak böyle esaslı istatistik defterlerinin hazırlanmasından sonra bulunur ve incelenebilir.

Milli kültürün bu saydığımız örgütlerin sadece milli kültürü arayış bulma da yarayanlardır. Milli kültürün başka birtakım kurumları Bunların görevi de, milli kültür aranış bulunduktan sonra, Avrupa Medeniyeti'nin onun çeşitli dallarına açıklanmasından ibarettir. Bu görevi yerine getirecek kurumlarda şunlardır: Türk Üniversitesi, Türkiyat Enstitüsü'dür. Bunlardan, örnek olarak konservatuarı alalım: İstanbul'da var olan Darü'llehan (Konservatuar), dümtek usulün, yani Bizans müziğinin konservatuarıdır.

Bu kurum ilkel unsurları halkın içten melodilerine kendisinin gösteren ve Avrupa Müziğine uyularak armonize edildikten sonra modern ve Batılı bir nitelik kazanacak olan gerçek Türk Müziğine hiç önem vermemektedir. Pimdiki Darü'lbedayı (Pehir Tiyatrosu) aynı durumdadır. Çünkü, tiyatroyun ilerlemesi en çok güzel Türkçeyle halk ölçüsünün kabulüne bağlıyken var olan pehircilerin esasları yeterli derecede değer vermemektedir. Buna göre, bu iki kurumun Türk Konservatuarı ve Türk Tiyatrosu haline getirilmeleri de gerektir.

Var olan kurumlar içinde Türk kültürüne yardımcı olan yalnız üniversitedir.

Üniversitenin Edebiyat Fakültesi adeta Milli Kültür fakültesi demek olduğundan, milli kültürü en çok yükselme de çalışan bu kurumun

Türkoloji Enstitüsü'ne gelince, bugün, böyle bir kurumu en gelişmiş bir biçimde oluşturma imkanı vardır. Çünkü, Avrupa'da çeşitli milletlerinde Türkoloji için canını adamış büyük Türkologları ve enstitüye üye sıfatıyla almak mümkündür. Avrupalı Türkologlarımızdan kurul bir enstitü oluşturulursa bu kurul hem milli kültürün hazinelerini arayabileceği hem de milletlerarası akademiler alanında ilmi bir otorite kazanacaktır.